

The logo for SCIO, consisting of the letters 'SCIO' in a bold, white, sans-serif font, with a white circle to the right of the 'O'. The logo is positioned in the upper left corner of the page, partially overlapping a large, dark grey circular graphic element.

ZSV

**Květen I
2024**

Počet účastníků: 1202
Čistá úspěšnost: 37,3 %
Korig. úspěšnost: 37,5 %
Hrubá úspěšnost: 48,1 %
Průměrné skóre: 22,4
Medián skóre: 21,7

Počet úloh: 60
Max. možné skóre: 60,0
Max. dosažené skóre: 53,3
Min. možné skóre: -20,0
Min. dosažené skóre: -4,0
Směr. odchylka skóre: 9,4

1. Člověk a společnost

1.

Který z následujících psychických jevů nejlépe vystihuje schopnost uvědomovat si, kontrolovat i adekvátně vyjadřovat své emoce a projevovat empatii v interpersonálních kontaktech (vztazích)?

- (A) temperament
- (B) charakter
- (C) **emoční inteligence**
- (D) socializace

2.

V následujících příkladech jsou přiblíženy situace pracovního uplatnění psychologů. Která z nabízených možností představuje typické uplatnění základní psychologické disciplíny?

- (A) Psycholog dostal za úkol vypracovat soudně-znalecký posudek na dopadeného muže. Ten dle tvrzení několika svědků přepadl dívku vracející se domů v ranních hodinách.
- (B) **Psycholog zkoumá, zda sklon ke krádežím mladistvých souvisí s tím, zda u nich došlo k dlouhodobé separaci od matky v raném věku.**
- (C) Psycholog radí manželskému páru, že při hádkách je důležité mluvit o svých pocitech a nekritizovat toho druhého.
- (D) Psycholog radí prodavači, jak rozmístit zboží. Např. sladkosti má umístit do dolních policek, aby byly dobře viditelné dětským očím.

3.

Která z následujících možností nejlépe vystihuje hlavní myšlenku Maslowovy pyramidy potřeb?

- (A) Během života se mění důležitost jednotlivých potřeb v závislosti na Maslowově periodizaci lidského vývoje. V každém vývojovém stádiu dominuje jedna o stupeň vyšší potřeba než ve stádiu minulém.
- (B) K naplnění lidské existence lze dospět pouze prostřednictvím seberealizace, tedy schopností naplnit svůj vlastní potenciál.
- (C) **Níže postavené potřeby jsou klíčové pro přežití a stabilitu. Jejich alespoň částečné naplnění je nezbytné pro to, aby jedinec pocítil potřebu zaměřit svou motivaci na vývojově vyšší potřeby.**
- (D) Při naplnění veškerých potřeb z pyramidy lidé začínají zakoušet pocity úzkosti a tenze, jelikož již nemají kam postupovat.

4.

1.	kresba tzv. hlavonožců
2.	lezení
3.	období vzdoru
4.	schopnost zvednout hlavu
5.	žvatlání

Která z následujících možností správně řadí uvedené vývojové mezníky podle doby, kdy se začínají objevovat (od nejranějšího po nejpozdější)?

- (A) **4 – 5 – 2 – 3 – 1**
- (B) 5 – 4 – 3 – 2 – 1
- (C) 4 – 2 – 5 – 1 – 3
- (D) 5 – 4 – 2 – 1 – 3

5.

Učitel matematiky zadal žákům obtížný příklad. Ve třídě se objevily dva různé výsledky. Před vyhlášením správného řešení nechal učitel žáky hlasovat, ke kterému řešení dospěli. Drtivá většina třídy zvedla ruku pro řešení A. Jana vypočítala výsledek B a byla přesvědčená, že se jedná o správné řešení. Protože ale nechtěla hlasovat jinak než většina jejích spolužáků, zvedla ruku pro řešení A, které se nakonec ukázalo jako nesprávné.

Která z následujících možností správně uvádí termín označující přízpůsobení Janina jednání směrem ke skupinovému mínění?

- (A) kategorizace
- (B) předsudek
- (C) **konformita**
- (D) společenský scénář

6.

Která z následujících situací nejlépe vystihuje projev ego-obranného mechanismu regrese?

- (A) I po pátém zadržení policií za řízení v opilosti si hříšník za žádnou cenu nechce přiznat, že může mít problém s alkoholem.
- (B) Naštvaný člověk tvrdí, že ve skutečnosti našťvaný není.
- (C) **Vysokoškolák po hádce se spolubydlícím na něj vyplázne jazyk a našťvaně odchází do vedlejšího pokoje.**
- (D) Zápasník MMA tráví většinu svého volného času tréninkem, aby dal průchod svému vzteku.

1. Člověk a společnost

7.

Radost, vztek, překvapení, znechucení, smutek a strach. Těchto šest základních emocí dokáže z lidské tváře přečíst již kojeneček.

Přestože Patricie je inteligentní dospělá žena, schopná zastávat v zaměstnání strategickou pozici v IT, je pro ni obtížné nejen uvědomovat si svoje vlastní emoce, ale i rozpoznat je z výrazu tváře ostatních lidí a zejména na ně adekvátně reagovat.

Kterou z následujících psychických poruch Patricie nejpravděpodobněji trpí?

- (A) obsedantně-kompulzivní poruchou
- (B) afázií
- (C) prokrastinací
- (D) **poruchou autistického spektra**

8.

Sociologie může být koncipována podle obrazu přírodních věd, měla by tedy zkoumat empirická fakta, systematicky je pozorovat a odkrývat zákony, jimiž se řídí vzájemné vztahy. Takto dosažené poznání by mělo být využito k jednání a vědecké organizaci společnosti pro co největší prospěch všeho lidstva.

Který z následujících konceptů významných sociologů je popsán v uvedeném textu?

- (A) sociologismus Émila Durkheima
- (B) **pozitivismus Augusta Comta**
- (C) racionalizace Maxe Webera
- (D) odcizení Karla Marxe

9.

Ferdinand Tönnies rozlišoval mezi dvěma typy sociálního seskupení: pospolitostí a společností. Pro pospolitost jsou charakteristické dlouhotrvající vztahy a pocit sounáležitosti a solidarity se skupinou. Společnost je především společenská organizace nebo způsob organizace společenských vztahů, které jedinci poskytují prostor ke sledování vlastních cílů.

Max Weber naproti tomu rozlišoval tři základní typy panství: tradiční spočívající na síle zvyku; charismatické spočívající na síle osobnosti; racionálně legální spočívající na síle zákona.

Který typ panství je typický pro pospolitost?

- (A) pouze charismatické
- (B) **pouze tradiční a charismatické**
- (C) pouze charismatické a legální
- (D) tradiční, charismatické a legální

10.

Kterým z následujících pojmů Pierre Bourdieu označuje sociálně podmíněnou tendenci reagovat v určitých situacích právě určitým způsobem?

- (A) sociální kapitál
- (B) status
- (C) sociální mobilita
- (D) **habitus**

11.

Sociální realita každodenního života je (...) vnímána jako nepřetržitý sled typizací, které jsou tím více anonymní, čím jsou vzdálenější od tady a teď situace tváří v tvář. Na jednom konci tohoto sledu jsou ti lidé, s nimiž se často dostávám do blízkého kontaktu. (...) Na druhém konci jsou vysoce anonymní abstrakce, z jejichž povahy vyplývá, že mi nikdy nebudou při interakci tváří v tvář dostupné. _____ je souhrnem těchto typizací a opakovaně se objevujících vzorců interakce, které na podkladě těchto typizací vznikají. Proto je _____ základním prvkem reality každodenního života.

Kterou z následujících možností je zapotřebí doplnit do výše uvedeného textu Thomase Luckmanna, aby byl napsán věcně správně (psaní velkých a malých písmen neberte v potaz)?

- (A) sociální mobilita
- (B) sociální učení
- (C) sociální organizace
- (D) **sociální struktura**

12.

Která z následujících možností uvádí takový soubor jednotlivců, jenž sociologie **neoznačuje** jako sociální skupinu?

- (A) **dav**
- (B) rodina
- (C) politická strana
- (D) armáda

13.

Zdá se, jako by z určitého důvodu bylo ve střední Evropě mužům více tolerováno pít alkoholu na veřejnosti. Silná opilost na veřejnosti může být u muže omlouvána, zatímco u ženy častěji vyvolá odmítavé reakce okolí. Která z následujících možností uvádí nejpřesnější vysvětlení tohoto jevu?

- (A) nižší odolnost žen vůči alkoholu
- (B) **odlišnosti sociálních norem a rolí**
- (C) vyšší konformita žen
- (D) odlišnosti důvodů pro pití u žen a u mužů

14.

1) dotazníkové šetření	A) Může být použita jen ke studiu relativně malých skupin nebo komunit, zobecnění na větší celky není snadné.
2) terénní výzkum	B) Shromážděný materiál může být povrchní, může odrážet to, co lidé o sobě tvrdí, ne to, co si skutečně myslí.
3) experiment	C) Velmi náročná metoda na plánování i realizaci, výsledky navíc mohou být významně zkresleny situací.

Ve které z následujících možností jsou jednotlivé nevýhody metod a technik sociologického výzkumu (A až C) správně přiřazeny k metodám a technikám, kterých se nejvíce týkají (1 až 3)?

- (A) 1A, 2B, 3C
- (B) 1B, 2C, 3A
- (C) **1B, 2A, 3C**
- (D) 1C, 2A, 3B

1. Člověk a společnost

TEXT K ÚLOHÁM 15 AŽ 18

Platón (...) tvrdil, že lidská duše nejen existuje sama o sobě (subsistuje), nýbrž že má i úplnou druhovou přirozenost. Měl totiž za to, že celá přirozenost druhu spočívá v duši, pokládaje člověka nikoliv za složeninu duše a těla, nýbrž za duši připojenou k tělu: takže by vztah duše k tělu byl podobný vztahu lodivoda k lodi či oblečeného k oděvu. Avšak tento názor není přijatelný. Je totiž zřejmé, že to, čím tělo žije, je duše; žítí je však bytí živé bytosti. Duše je tudíž to, díky čemu lidské tělo má, že aktuálně je. Tato funkce však náleží formě; lidská duše je tedy formou těla. Kdyby tedy duše byla v těle tak jako lodivod v lodi, nedávala by tělu ani jeho částem druhovou určitost. Je ovšem zřejmé, že opak je pravdou, neboť části těla si po odstoupení duše ponechávají svá původní jména pouze v odlišném smyslu. Oko zemřelého se totiž nazývá okem pouze v nevlastním slova smyslu, podobně jako oko namalované či vytesané z kamene; a stejně je tomu i u ostatních částí.

(AKVINSKÝ, Tomáš. *Questiones disputat: De anima*)

15.

Který z následujících výkladů obratu „duše je v těle jako lodivod v lodi“ nejlépe vystihuje jeho význam a funkci v argumentaci autora uvedeného textu?

- (A) Duše řídí pohyb těla, podobně jako lodivod řídí loď.
- (B) Duše může existovat i bez těla, podobně jako lodivod bez lodi.
- (C) Lodivod někdy nedokáže ovládnout loď, podobně jako duše někdy nedokáže ovládnout tělo.
- (D) **Bytí a druhová určitost těla nejsou závislé na duši, podobně jako bytí a určitost lodi nejsou závislé na lodivodovi.**

16.

Která z následujících možností uvádí něco, co autor v daném úryvku rozhodně **nedělá**?

- (A) Autor tvrdí, že duše dává bytí tělu.
- (B) **Autor dokazuje nesmrtelnost duše.**
- (C) Autor dokazuje, že duše je formou těla.
- (D) Autor kritizuje platónský dualismus duše a těla.

17.

Která z následujících možností nejlépe vyjadřuje, co se v uvedeném úryvku vyvozuje z teze, že oko zemřelého není okem ve vlastním slova smyslu?

- (A) Že oko nemá úplnou druhovou přirozenost.
- (B) **Že lidské tělo smrtí pozbývá své druhové určitosti.**
- (C) Že mrtvý člověk nevidí (podobně jako kamenná socha či obraz).
- (D) Že oko zemřelého se podobá oku namalovanému či vytesanému z kamene.

18.

Které z následujících označení nejlépe vyjadřuje nauku kritizovanou v úryvku?

- (A) vitalismus
- (B) hylemorfismus
- (C) monismus
- (D) **dualismus**

TEXT K ÚLOHÁM 19 AŽ 20

Ti, co mají sklon k filosofii, budou pokračovat v hloubání, protože si řeknou, že kromě bezprostředního potěšení, jímž je toto zaměstnání doprovázeno, není filosofické hloubání nic jiného než přemýšlení o obyčejném životě, opravené a podřízené metodě. Nikdy však nepodlehnu pokušení jít za hranice obyčejného života, dokud budou počítat s nedokonalostí těch mohutností, jež mají k dispozici, s jejich krátkým dosahem a jejich nepřesnou funkcí. Nedovedeme-li uspokojivě zdůvodnit, proč po tisíci pokusech věříme, že kámen padá a oheň pálí, sotva najdeme uspokojivou odpověď na otázku o původu světa a o postavení přírody od věčnosti a vzhledem k věčnosti.

(HUME, David. *Zkoumání o lidském rozumu*. § 130)

19.

Která z následujících možností nejpřesněji vyjadřuje, jaký názor na možnost poznání světa je v textu prezentován?

- (A) Ti, co mají sklon k filosofii, ho mohou dosáhnout, pokud jim filosofování přináší dostatek potěšení.
- (B) Možnost takového poznání můžeme s absolutní jistotou vyloučit.
- (C) **S ohledem na nedokonalost našich poznávacích schopností není dosažení takového poznání pravděpodobné.**
- (D) Svět byl stvořen Bohem a filosofům nepřislouší o tom hloubat.

20.

Které z následujících tvrzení nejpřesněji vystihuje, jak by zastávce v textu popsanych názorů odpověděl na otázku, jak vznikl svět?

- (A) Svět byl stvořen buď Boží prozřetelností, nebo pouhou náhodou. Nemůžeme sice s určitostí říci, která z možností platí, ale můžeme si být jisti, že jedna určitě ano.
- (B) Náš svět je jeden z mnoha světů vzniklých věčnou emanací z božského Jedna.
- (C) **Jak vznikl svět či zda vůbec vznikl, asi nikdy nebudeme schopni zjistit.**
- (D) Svět byl stvořen Boží prozřetelností stejně jako příroda, která je v souladu s věčností.

2. Stát a právo

21.

Kterým z následujících termínů označuje ve svém proslulém díle *Leviathan* Thomas Hobbes tzv. přirozený stav předcházející uzavření společenské smlouvy?

- (A) válka všech proti všem
- (B) stav přírodní harmonie
- (C) stav dokonalé svobody a rovnosti
- (D) vláda nevědomého lidu

22.

1) Liberalismus	A) Milton Friedman
2) Socialismus	B) Edmund Burke
3) Konzervatismus	C) Friedrich Engels
4) Neoliberalismus	D) John Locke

Která z následujících možností správně přiřazuje k politickým ideologiím jejich významné představitele?

- (A) 1A, 2D, 3B, 4C
- (B) 1C, 2D, 3A, 4B
- (C) 1D, 2C, 3A, 4B
- (D) 1D, 2C, 3B, 4A

23.

Které z následujících tvrzení týkajících se postavení a pravomocí prezidenta ČR v rámci politického systému je pravdivé?

- (A) **Jmenuje a odvolává předsedu a další členy vlády a přijímá jejich demisi, odvolává vládu a přijímá její demisi.**
- (B) V případě vládní krize musí přijmout demisi vlády a jmenovat vládu úřednickou, která nemusí předstupovat před Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR s žádostí o důvěru, protože disponuje důvěrou od prezidenta.
- (C) Od roku 2012 může být prezident republiky trestně stíhán v případech: maření policejního vyšetřování, pohrdání Parlamentem ČR nebo křivé výpovědi před soudem.
- (D) Je volen na společné schůzi obou komor Parlamentu ČR, jejichž jednání se řídí zákonem o zásadách jednání a styku obou komor Parlamentu ČR mezi sebou, jakož i navenek.

24.

V roce 2020 byla v České republice založena volební koalice českých politických stran SPOLU, která ve volbách 2021 uspěla se ziskem 27,8 % hlasů a získala v Poslanecké sněmovně 71 mandátů. Která z následujících možností správně uvádí všechny politické strany, jež tvořily koalici SPOLU?

- (A) ODS, KDU-ČSL a TOP 09
- (B) ODS, TOP 09 a STAN
- (C) ODS, KDU-ČSL, TOP 09 a STAN
- (D) ODS, TOP 09, KDU-ČSL, STAN a Piráti

25.

V únoru 2019 podala skupina poslanců návrh ústavního zákona, kterým se měla změnit Ústava ČR tak, aby poté, co se poslanec stane členem vlády, jeho místo zaujal a práci dočasně vykonával jiný poslanec po dobu, po kterou bude trvat jeho členství ve vládě. Vznikl by tak nový institut dočasněho poslance. Pokud by nahrazenému poslanci zanikla funkce člena vlády před koncem volebního období Poslanecké sněmovny, vrátil by se do své původní funkce, pro kterou byl zvolen. Diskuse mezi poslanci o tomto návrhu se týkala nejen správnosti samotného principu a zkušeností s ním v jiných zemích, ale také toho, zda by ztráta funkce poslance jmenovaného členem vlády měla být opravdu dočasná, nebo trvalá. Předkladatelé návrhu si od případné změny slibovali především to, že by již nedocházelo k souběhu funkcí a že by se členové vlády, kteří jsou často také poslanci, mohli věnovat naplno jedné ze svých funkcí.

Která z následujících možností je nejlepším označením principu, o kterém pojednává uvedený text?

- (A) volný mandát
- (B) párování poslanců
- (C) kooptace
- (D) **klouzavý mandát**

26.

Svobodné a spravedlivé volby jsou hlavním znakem demokratického režimu. Pro přepočítání hlasů voličů na mandáty se používají různé volební systémy. Typ volebního systému má dopad na stranický systém i sestavování vlády. Jedním z často používaných volebních systémů je i jednokolový většinový systém (tzv. first-past-the-post, FPTP, nebo též systém relativní většiny). Které z následujících tvrzení **nevystihuje** tento volební systém?

- (A) **FPTP klade důraz na reprezentativnost, aby zastoupení politických stran v parlamentu co nejvíce odpovídalo rozložení názorů ve společnosti.**
- (B) FPTP podporuje sestavování tzv. jednobarevných vlád.
- (C) FPTP podporuje zastoupení dvou největších politických stran, které mají rovnoměrně rozloženou podporu ve společnosti, zatímco znevýhodňuje třetí politickou stranu.
- (D) FPTP klade důraz na efektivní vládnutí na úkor vládní spolupráce politických stran.

27.

Eva se připravovala na zkoušku z politických systémů a vypsala si základní znaky prezidentských systémů, které patří k nejrozšířenějším politickým systémům ve světě.

Která z následujících možností správně uvádí, co **nepatří** mezi typické znaky prezidentského systému?

- (A) Prezident je obvykle volen v přímých volbách.
- (B) **Prezidentova vláda musí získat většinovou podporu v parlamentu.**
- (C) Prezident a jeho vláda nemohou být odvoláni prostřednictvím vyslovení nedůvěry vládě parlamentem.
- (D) Prezident má pravomoc vetovat zákony. Toto veto je silné, protože může být překonáno pouze širokou kvalifikovanou většinou zákonodárců.

2. Stát a právo

28.

V roce 1993 vznikly samostatné státy Česká republika a Slovenská republika. Politický systém obou států ale vykazuje řadu shodných znaků. Která z následujících možností správně uvádí, v čem se politické systémy obou států **neshodují**?

- (A) systém parlamentní demokracie
- (B) přímá volba prezidenta občany
- (C) **počet komor parlamentu**
- (D) vrcholným článkem obecného soudnictví je Nejvyšší soud

29.

V Británii se v roce 2024 budou konat parlamentní volby. V současnosti vládnoucí Konzervativní strana pod vedením Rishiho Sunaka se střetne s hlavní opoziční stranou pod vedením Keira Starmera. Z řad této aktuálně opoziční strany vzešlo dříve také mnoho britských premiérů, např. Tony Blair nebo Gordon Brown.

Která politická strana je onou v současnosti hlavní opoziční stranou ve Spojeném království?

- (A) Liberální strana
- (B) Levicová strana
- (C) Strana Brexitu
- (D) **Labouristická strana**

30.

Představme si situaci, kdy se ve fiktivní republice Banánistán, která je členem OSN, právě rozpoutala občanská válka. Na celém území vzniká řada povstaleckých skupin, kterým se postupně daří obsazovat řadu měst. Představitelé povstalců čerpají velké prostředky ze svých zahraničních kont na nákup zbraní ze zemí bývalého Sovětského svazu. Političtí představitelé Banánistánu nasazují armádu, avšak kvůli tomu, že se část jejího velení připojila k povstalcům, nemá armáda dostatečné síly na potlačení povstání. Situace se stává patovou a všechny strany se tak snaží získat výhodu za každou cenu, např. užíváním otravných plynů nebo masakry přívrženců druhé strany za účelem zastrašení protivníka. Po třech měsících je situace naprosto neúnosná a je řešena na půdě Rady bezpečnosti OSN.

Která z následujících možností **neuvádí** způsob, kterým by mohla Rada bezpečnosti OSN rozhodnout ve snaze řešit uvedenou situaci?

- (A) Uvalení embarga na dovoz zbraní pro celé území Banánistánu.
- (B) Uvalení ekonomických sankcí vedoucích fakticky k zastavení mezinárodního obchodu Banánistánu.
- (C) **Vyloučení Banánistánu z OSN.**
- (D) Vojenská intervence vedená pověřenými armádami členských států OSN.

TEXT K ÚLOHÁM 31 AŽ 32

Případ poslance, který byl ve třech po sobě jdoucích volebních obdobích Poslanecké sněmovny vydán k trestnímu stíhání, je v moderních dějinách českého parlamentarismu bezprecedentní. Jedná se tak o zajímavou ústavněprávní kauzu. Poslancem se poprvé stal 26. 10. 2013. V září 2017 byl zbaven imunity poprvé, aby následně získal nový poslanecký mandát v říjnu téhož roku. V lednu 2019 poslanci opět rozhodli o jeho zbavení imunity. Třetí jednání o vydání poslance k trestnímu stíhání se odehrálo v březnu 2022 poté, co získal již svůj třetí mandát poslance ve volbách v říjnu 2021. Poslanec byl vydán ve všech hlasováních na základě obvinění ze spáchání mimo jiné trestného činu, kterým měla být způsobena škoda velkého rozsahu. Promlčecí doba u tohoto činu je 10 let. K tomuto činu mělo dojít v druhé polovině roku 2007. Trestní oznámení bylo učiněno roku 2016.

31.

Která z následujících možností správně uvádí důvod, na jehož základě je poslanec vydán k trestnímu stíhání?

- (A) Na základě usnesení členů mandátového a imunitního výboru Poslanecké sněmovny, pro které hlasovala minimálně polovina jeho členů.
- (B) **Na základě usnesení Poslanecké sněmovny, pro nějž hlasovala nadpoloviční většina přítomných poslanců.**
- (C) Na základě rozhodnutí prezidenta republiky, kterým udělil svolení ke stíhání poslance.
- (D) Na základě usnesení vlády, pro nějž hlasovala minimálně polovina členů vlády.

32.

Které z následujících tvrzení o imunitě poslanců je pravdivé?

- (A) Poslanec, který byl vydán k trestnímu stíhání, ztrácí automaticky poslanecký mandát.
- (B) Poslanec nelze stíhat za žádné trestné činy, kterých se dopustil během trvání svého mandátu, a to ani po jeho skončení.
- (C) Odmítnutí vydání poslance k trestnímu stíhání vylučuje možnost ho stíhat po skončení mandátu.
- (D) **Doba, po kterou má poslanec imunitu, se nezapočítává do promlčecí doby trestného činu.**

33.

Která z následujících možností nejpřesněji popisuje, co se rozumí promlčením trestného činu?

- (A) **Promlčení znamená zánik trestní odpovědnosti, k němuž dojde v důsledku uplynutí promlčecí doby.**
- (B) Promlčení znamená, že po uplynutí promlčecí doby se klasifikace protiprávního jednání mění z trestného činu na přestupek.
- (C) Promlčení znamená, že po uplynutí promlčecí doby je nutno opětovně zahájit trestní stíhání od úplného začátku.
- (D) Promlčení znamená, že případný trest odnětí svobody se po uplynutí promlčecí doby zkracuje o délku přerušování trestního stíhání.

2. Stát a právo

34.

Které z následujících tvrzení o trestním řízení podle zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, **není** pravdivé?

- (A) Dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení vykonává státní zástupce.
- (B) Lživé obvinění z trestného činu je trestným činem.
- (C) **Obviněný se ve všech fázích trestního řízení může hájit výhradně sám a nemusí mít obhájce.**
- (D) Nestanoví-li zákon jinak, v prvním stupni se řízení koná před okresním soudem.

35.

K právu odmítnout dědictví uvádí § 1487 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, že lhůta k odmítnutí dědictví počíná dnem, kdy soud dědice vyznamenal o jeho právu dědictví odmítnout a o následcích spojených s odmítnutím dědictví. Tato lhůta přitom může trvat jeden nebo tři měsíce či být přiměřeně prodloužena. Zároveň je také uvedeno: *Uplynutím lhůty k odmítnutí dědictví právo odmítnout dědictví zaniká.*

Která z následujících možností správně označuje, o jakou lhůtu se v případě odmítnutí dědictví jedná?

- (A) **o prekluzivní lhůtu**
- (B) o soudcovskou lhůtu
- (C) o reklamační lhůtu
- (D) o vydržecí lhůtu

36.

Pan Havránek kupuje stavební parcelu v katastru obce Horní Lideč od pana Novotného, který hodlá utrženou částku použít jako věno pro svou dceru.

Která z následujících možností správně uvádí, kdy se pan Havránek stane vlastníkem kupované nemovitosti?

- (A) až obdrží platbu pro pana Novotného do své zástavy státní notář
- (B) až oba pánové podepíšíou předávací protokol a pan Havránek dostane klíče
- (C) až obdrží pan Novotný platbu za nemovitost na svůj účet v bance
- (D) **až bude pan Havránek zapsán jako vlastník do katastru nemovitostí**

37.

Půjčil jsem sousedovi Pavlovi peníze. Podle dohody mi je měl vrátit přesně za týden. Uběhlo už devět dní, ale peníze mi stále nevrátil. Naprosto jistě si pamatuji, jak jsme se na střední škole učili o zadržovacím právu. Myslím, že můžu zadržet cizí věc, abych si vymohl splacení dluhu. Přesvědčen správností své úvahy jsem v noci počkal, až budou Pavel a jeho rodina spát, přešel plot oddělující naše zahrady a odnesl si Pavlův zahradní nábytek přibližně v hodnotě dluhu, aniž bych na zahradě, na plotu nebo na nábytku způsobil jakoukoli škodu. Nábytek jsem pak uzamknul u sebe v garáži. Klíče jsem odložil na bezpečné místo. Učili nás totiž, že ten, kdo věc zadrží, musí dohlédnout na to, aby věc nebyla zničena nebo ztracena.

Která z následujících možností obsahuje v dané situaci adekvátní argumentaci podle občanského zákoníku?

- (A) **Moje úvaha není správná. Zadržovacího práva nelze využít k vynucení zaplacení dluhu, pokud byla věc získána neoprávněně. Přelézání plotu a přivlastnění si cizí zahradní nábytek je protiprávní čin, kterým zadržovací právo vzniknout nemůže.**
- (B) Moje úvaha není správná. Abych mohl věci zadržet, měl jsem mít s Pavlem uzavřenou písemnou smlouvu, ve které bychom se dohodli o tom, jaké věci můžu zadržet a k jakému dluhu. Pak bych si mohl dané věci odnést bez ohledu na případně způsobenou škodu.
- (C) Moje úvaha je správná. Pokud mi Pavel nesplatil dluh, mám právo si dočasně přivlastnit jakoukoli jeho věc, abych tím zajistil splacení dluhu. Vyžaduje se, aby zadržovacím právem nevznikla škoda na věci. Ta v tomto případě nevznikla.
- (D) Moje úvaha je správná. Pavel nesplnil svou povinnost mi dluh splatit. Zákon mi umožňuje ze své vůle zadržet věc, kterou má u sebe k zajištění splatného dluhu, aniž byla způsobena škoda. Zahradní nábytek, který má Pavel odložený na své zahradě, zadržet mohu.

38.

Povinností orgánu sociálněprávní ochrany dětí je mj. naplňovat _____ práva dítěte, tj. informovat je, zjistit jeho názor, ten pak v řízení zohlednit a informovat soud o skutečnostech podstatných pro rozhodnutí, což však opatrovník řádně neučinil, když se s nezletilým nikdy nesešel. Navíc, byl-li nezletilý schopen se vyjádřit již v březnu 2020 na setkání s psychologkou, o rok později (tedy v době rozhodování krajského soudu) by své přání jistě vyjádřil znatelně přesněji.

Kterou z následujících možností je nutné doplnit do citovaného nálezu Ústavního soudu ČR tak, aby byl napsán věcně správně?

- (A) **participační**
- (B) sociální
- (C) kolaborační
- (D) kooperační

2. Stát a právo

39.

Marek způsobil v práci zaměstnavateli škodu. Jeho krevní testy neprokázaly přítomnost alkoholu ani jiných návykových látek.

Které z následujících tvrzení o škodě způsobené zaměstnavateli je pravdivé?

- (A) Pokud Marek způsobil škodu z nedbalosti, nemusí ji nahrazovat.
- (B) Pokud Marek způsobil škodu přesahující čtyřapůlnásobek jeho průměrného měsíčního výdělku, dostává automaticky ze zákona okamžitou výpověď z pracovního poměru.
- (C) **Výše náhrady škody způsobené z nedbalosti, kterou může zaměstnavatel po Markovi požadovat, nemůže přesáhnout částku rovnající se čtyřapůlnásobku jeho průměrného měsíčního výdělku.**
- (D) Pokud Marek způsobil zaměstnavateli škodu ve zkušební době, prodlužuje se zkušební doba o další tři měsíce.

40.

Z výše citovaných ustanovení právních předpisů a závěrů judikatury vycházel _____ při posouzení důvodnosti kasační stížnosti. Zohlednil přitom premisu Ústavního soudu, že nelze v každém rozdílném zacházení spatřovat diskriminaci, ale je nutné položit si otázku, „zda důvod pozitivní preference či negativního 'odrazování' hostů je racionální a třeba i ekonomicky odůvodněný a není motivován primárně nenávistí“.

V posuzované věci není mezi stranami sporné, že se žalobkyně svým jednáním spočívajícím ve vyloučení osob mladších 15 let z jí poskytovaných služeb snažila dosáhnout legitimního cíle, a to zajištění klidného prostředí vhodného pro relaxaci a poskytování wellness služeb svým klientům.

Kterou z následujících institucí je nutné doplnit na vynechané místo v uvedeném textu tak, aby byl napsán věcně správně?

- (A) **Nejvyšší správní soud**
- (B) Ústavní soud
- (C) okresní soud
- (D) veřejný ochránce práv

3. Hospodářství a svět

41.

V roce 1952 bylo založeno Evropské společenství uhlí a oceli (ESUO), organizace, která stála na počátku současné Evropské unie. Na jejím založení se podílela řada významných politiků a úředníků ze zakládajících zemí.

Která z následujících možností správně uvádí jména těch osobností, které stály za vznikem ESUO?

- (A) Robert Schuman, Tomáš G. Masaryk, Winston Churchill
- (B) **Jean Monnet, Robert Schuman, Konrad Adenauer**
- (C) Winston Churchill, Konrad Adenauer, Jacques Delors
- (D) Helmut Kohl, Margaret Thatcher, François Mitterand

42.

Jednou z klíčových institucí EU je Evropský parlament, který má za sebou velmi dlouhou historii. Které z následujících tvrzení o Evropském parlamentu je jako jediné zcela pravdivé?

- (A) Evropský parlament je jedinou přímo volenou institucí EU, ve které má aktuálně ČR 24 poslanců z celkového počtu 788 členů. Jedná se o jediný orgán EU, v rámci kterého může Česká republika prosazovat své národní zájmy a předkládat návrhy nařízení a vyhlášek EU.
- (B) **Evropský parlament se nejčastěji podílí na legislativním procesu společně s Radou EU. V rámci tzv. řádného legislativního procesu projednává návrhy směrnic, nařízení a rozhodnutí. Přímou volení poslanci mají především zastupovat zájmy občanů EU, proto jsou rozděleni do politických skupin na základě názorové a hodnotové orientace, a nikoli do národních klubů.**
- (C) Ačkoli instituce nese název Evropský parlament, ve skutečnosti se jedná o významný orgán exekutivy, který dohlíží nad dodržováním evropského práva ze strany členských států EU. Po každých volbách konaných jednou za 6 let poslanci mezi sebou zvolí členy Evropské komise a ti pak ze svých řad vyberou předsedu, který Evropskou komisi povede dalších šest let.
- (D) Byť Evropský parlament funguje přes 70 let a v roce 1979 do něj byly zavedeny přímé volby, má tato instituce prakticky velmi omezené pravomoci a zpravidla pouze poskytuje konzultace Evropské komisi. Právě ta má právo iniciovat návrhy evropských zákonů a vyhlášek, přičemž by měla zohlednit doporučení Evropského parlamentu.

43.

Volný pohyb osob mezi členskými státy EU je jedním z významných úspěchů Evropské unie. Schengenská dohoda, kterou přijala většina zemí EU, umožňuje volný pohyb osob a zrušila hraniční kontroly mezi svými členy.

Markéta se rozhodla navštívit svého přítele v Norsku, přičemž chce jet autobusem a trajektem přes Polsko, Německo a Švédsko. V den odjezdu však zjistila, že jí propadl pas.

Která z následujících možností správně uvádí, zda bude Markéta muset cestu zrušit a z jakých důvodů?

- (A) **Ne, Schengenský prostor zahrnuje 23 zemí EU a čtyři země, které nejsou členy EU. Všechny země na uvažované trase jsou signatáři Schengenu, takže Markéta může z Česka do Norska cestovat bez cestovního pasu.**
- (B) Ano, cestovní pas je při cestování mimo EU povinný, a proto ho pro vstup do Norska Markéta bude potřebovat.
- (C) Ano, Švédsko a Norsko jsou součástí Severské pasové unie, ale nepatří mezi země Schengenu. Na cestování mezi nimi tedy cestovní pas potřeba není, ale pro vstup do nich z EU ano.
- (D) Ne, ale jen když poletí letadlem z Prahy do Oslo, aby se vyhnula Švédsku, které jediné z uvedených zemí není součástí Schengenského prostoru.

44.

Evropská opatření na ochranu spotřebitele mají za cíl zajistit ochranu zdraví, bezpečnosti a ekonomických a právních zájmů spotřebitelů v Evropě, a to bez ohledu na to, ve které části EU žijí, cestují nebo nakupují. Pravidla stanovená předpisy EU regulují jak fyzické transakce, tak internetový obchod, a obsahují obecně platná pravidla a specifická ustanovení zaměřená na konkrétní produkty, jako jsou léčiva, geneticky modifikované organismy, tabákové výrobky, kosmetika, hračky a výbušniny.

Která z následujících možností správně uvádí, co **nepatří** mezi práva spotřebitele garantovaná EU?

- (A) Minimálně dvouletá záruční lhůta na výrobky zakoupené v EU bez ohledu na to, kde byly zakoupené.
- (B) Lhůta 14 dnů na vrácení zboží zakoupeného na dálku, ať už po internetu, po telefonu, od podomního prodejce, nebo pomocí poštovní objednávky.
- (C) Kupujete-li výrobky nebo služby v jiné zemi EU, nesmí vám za ně být jako občanovi EU nebo osobě s bydlištěm v EU účtována vyšší cena na základě vaší státní příslušnosti nebo země, v níž máte bydliště.
- (D) **Na média chráněná autorským právem, jako jsou filmy, e-knihy a hudba, se v různých zemích EU mohou vztahovat různé licenční smlouvy, ale musí vám být umožněno je zakoupit za stejnou cenu ve všech zemích EU.**

3. Hospodářství a svět

45.

Změna klimatu je dnes jednou z nejpálčivějších globálních výzev, kterým čelí jak Evropská unie, tak i celý svět. Zvyšující se teploty, extrémní povětrnostní jevy a další dopady klimatické změny mají vážné důsledky pro životní prostředí, lidské zdraví a ekonomiku. V reakci na tuto výzvu si Evropská unie stanovila ambiciózní cíl: dosáhnout klimaticky neutrální ekonomiky s nulovou bilancí emisí skleníkových plynů.

Která z následujících možností správně uvádí, zda a popř. jaký si EU stanovila termín dosažení klimatické neutrality?

- (A) ano, do roku 2030
- (B) ano, do roku 2050**
- (C) ano, do roku 2070
- (D) ne, vyhlášovány jsou pouze limity povolené produkce pro nadcházející desetiletí

46.

Kromě primárního práva EU, jež je tvořeno smlouvami, existuje také sekundární právo EU, které vytvářejí orgány Evropské unie.

Která z následujících možností správně popisuje právní závaznost jednotlivých druhů právních aktů?

- (A) Mezi právně závazný akt patří pouze nařízení, kdežto směrnice a rozhodnutí nejsou právně závazné.
- (B) Mezi právně závazné akty patří nařízení a směrnice, kdežto rozhodnutí není právně závazné.
- (C) Mezi právně závazné akty patří nařízení, směrnice i rozhodnutí.**
- (D) Právní závaznost a její rozsah je v rámci každého aktu určena zvlášť, a to v rámci prováděcího ustanovení, které je povinnou součástí každého aktu.

47.

Která z následujících možností správně uvádí, co se v dějinách mezinárodních vztahů označuje pojmem *appeasement*?

- (A) období po vídeňském kongresu vyznačující se systémem geopolitické rovnováhy mezi velmocemi a jejich snahou předcházet konfliktům pomocí kongresů při vědomí společné obrany konzervativních hodnot
- (B) versailleský systém ustavený Dohodovými mocnostmi po 1. světové válce, založený na myšlence kolektivní bezpečnosti, jejímž ztělesněním se stala Společnost národů
- (C) politika udržení míru prostřednictvím ústupků silnější straně konfliktu, symbolizovaná postojem Velké Británie a Francie vůči mocenským ambicím Itálie a Německa ve 30. letech 20. století**
- (D) bipolární uspořádání světa v době studené války odrážející globální soupeření Spojených států a Sovětského svazu

48.

Která z následujících osobností se stala historicky prvním předsedou vlády ČSR, a jejíž jméno dodnes nese rezidence předsedy vlády ČR?

- (A) Karel Kramář**
- (B) Alois Rašín
- (C) Antonín Švehla
- (D) Edvard Beneš

49.

Vysoké smluvní strany, uznávajíc, že k rozvoji součinnosti mezi národy a k tomu, by se jim zaručil mír a bezpečnost, je dlužno přijmout jisté závazky, že se neuchýlí k válce, veřejně udržovat vztahy mezinárodní, založené na spravedlnosti a čestnosti, přísně zachovávat předpisy mezinárodního práva, uznávané od nynějška za závazné normy jednání vlád, hájit spravedlnost a svědomitě zachovávat ve vzájemných stycích organisovaných národů všechny smluvní závazky uložené smlouvami, přijímají tuto úmluvu, již se zakládá (...).

Výše je uvedena preambule zřizovacího dokumentu (paktu) organizace, která měla ambici garantovat dodržování mezinárodního práva, územní nedotknutelnost a politickou nezávislost každého z členských států. Které z následujících tvrzení o této organizaci **není** pravdivé?

- (A) K její existenci dal podnět prezident Spojených států, přestože USA se jejím členem nikdy nestaly.
- (B) Jejími zakládajícími členy se staly všechny země sdružené do Centrálních mocností i Států Dohody.**
- (C) Její ústředí sídlilo ve švýcarské Ženevě a smírčí soud byl umístěn v nizozemském Haagu.
- (D) K jejím zakládajícím členům patřilo i Československo.

50.

1. „křišťálová noc“ – protižidovský pogrom v Německu
2. začátek světové hospodářské krize – zhroutil obchodu s akcemi na newyorské burze
3. nástup Adolfa Hitlera k moci
4. „noc dlouhých nožů“ – vyvraždění nepohodlných příslušníků nacistické strany v Německu

Která z následujících možností správně řadí události chronologicky od nejstarší?

- (A) 2, 3, 4, 1**
- (B) 1, 2, 3, 4
- (C) 3, 4, 1, 2
- (D) 2, 4, 3, 1

3. Hospodářství a svět

51.

Pomnichovská republika zaznamenala převratné ústavní změny. Na Slovensku i v Podkarpatské Rusi přešla moc do rukou autonomních vlád. Oslabení pražské centrální vlády totiž využila HSĽS a v říjnu 1938 vyhlásila v Žilíně autonomii Slovenska. Tento stav byl potvrzen ústavním zákonem o autonomii Slovenské krajiny v listopadu 1938. Zákon změnil ČSR v Česko-Slovensko, a tím i ve federativní stát. Oficiální označení Česko-Slovensko se příliš nevžilo, a proto bývá častěji nazýváno druhou republikou. Jestliže tato druhá republika vznikla v říjnu 1938, kdy její existence skončila?

- (A) fakticky již v listopadu 1938 vyhlášením Slovenské samostatnosti
- (B) v březnu 1939 okupací Čech a Moravy německými vojsky
- (C) v květnu 1945, kdy vypuklo pražské povstání a vlády se ujala Česká národní rada
- (D) v dubnu 1945 zveřejněním Košického vládního programu

52.

Soudružky a soudruzi! Ve zprávě o činnosti ústředního výboru strany XX. sjezdu, v řadě diskuzních příspěvků sjezdových delegátů a také i dříve na plenárních zasedáních ÚV KSSS se nemálo mluvilo o kultu osobnosti a jeho škodlivých důsledcích.

Která z následujících možností správně uvádí jméno autora výše citovaného projevu a kult osobnosti jakého politika má tento autor na mysli?

- (A) Nikita S. Chruščov; Vladimira I. Lenina
- (B) Nikita S. Chruščov; Josifa V. Stalina
- (C) Leonid I. Brežněv; Nikity S. Chruščova
- (D) Vladimír I. Lenin; Lva D. Trockého

53.

Oživený letní pohyb po celé republice vyvolává zájem o uspořádání státoprávního vztahu mezi Čechy a Slováky. Považujeme federalizaci za způsob řešení národnostní otázky, jinak je to jedno z významných opatření k demokratizaci poměrů. Toto opatření samo o sobě nemusí ani Slovákům přinést lepší život. Režim – v českých zemích zvláště a na Slovensku zvláště – se tím ještě neřeší. Vláda stranicko-státní byrokracie může trvat, na Slovensku dokonce o to líp, že „vybojovala větší svobodu“.

Ze kterého roku pochází uvedený text, vezmeme-li v potaz jeho obsah?

- (A) 1918
- (B) 1939
- (C) 1968
- (D) 1990

54.

Program Strategické obranné iniciativy (SDI), populárně označován jako „hvězdné války“, měl umožnit sestřelení sovětských mezikontinentálních balistických raket v kosmickém prostoru ještě před tím, než dosáhnou svého cíle, a zvýšit tak bezpečnost USA a jejich spojenců.

Který z následujících prezidentů inicioval a prosazoval uvedený program, jenž měl „učinit tyto jaderné zbraně bezmocnými a zastaralými“?

- (A) Bill Clinton
- (B) George W. Bush
- (C) John F. Kennedy
- (D) Ronald Reagan

55.

Ekonomové se shodnou, že odstranění obchodních bariér zvyšuje objem mezinárodního obchodu, který přispívá k vyššímu celkovému HDP, a tedy i bohatství průměrného člověka v zemi. Protože vzniklé bohatství není ve společnosti přerozděleno rovnoměrně, ekonomové často rozlišují vítěze a poražené mezinárodního obchodu.

Které z následujících témat spojených s mezinárodním obchodem **není** předmětem studia pozitivní ekonomie?

- (A) Analýza dopadu odstranění obchodních bariér na míru nezaměstnanosti.
- (B) Odhad vývozu země po odstranění obchodních bariér.
- (C) Odhad vzrůstu celkové spotřeby průměrného člověka po odstranění obchodních bariér.
- (D) Určení rozsahu a způsobu kompenzace poražených skrz daňový systém.

56.

Česká ekonomika v roce 2023 klesla o 0,4 procenta po růstu o 2,4 procenta v roce 2022. V posledním čtvrtletí 2023 se _____ mezikvartálně zvýšil o 0,2 procenta, meziročně klesl o 0,2 procenta. Předběžný odhad vývoje ekonomiky zveřejnil Český statistický úřad (ČSÚ). Podle analytiků je loňský hospodářský pokles důsledkem vysoké inflace, údaje za čtvrté čtvrtletí ale dávají naději na obrat k lepšímu.

Kterou z následujících možností je zapotřebí doplnit na vynechané místo do výše uvedeného textu tak, aby jako celek správně popisoval hodnoty jednoho z klíčových parametrů ekonomiky?

- (A) státní dluh
- (B) ranking českého hospodářství
- (C) hrubý domácí produkt
- (D) export

3. Hospodářství a svět

57.

Jedním z prostředků, kterým působí centrální banky včetně České národní banky (ČNB) na ekonomiku, jsou úrokové sazby. Představte si situaci, že ČNB vyhlásí, že svou základní sazbu (tzv. čtrnáctidenní repo sazbu) sníží o 5 procentních bodů z 5,75 % na 0,75 % a bude ji takto udržovat několik měsíců. Který z následujících vývojů bude za jinak nezměněných podmínek nejpravděpodobnějším důsledkem uvedených kroků ČNB?

- (A) Domácí měna silně a skokově oslabí v důsledku očekávání zvýšeného množství výběrů hotovosti u komerčních bank.
- (B) **Vzrostou úvěrované investiční aktivity domácích i zahraničních firem.**
- (C) Domácnostem klesnou náklady na základní spotřební zboží, které výrazně zlevní.
- (D) Stoupne nezaměstnanost, protože se pracovní síla pro firmy stane příliš drahá a firmy budou nucené šetřit a propouštět.

58.

Stolař Petr vyrábí ve své dílně 99 stolů ročně. Rozhodl se toto číslo zaokrouhlit na 100 stolů, přičemž zjistil, že vyrobení dodatečného stolu ho bude stát 700 korun za materiál, 50 korun za elektřinu pro pilu a brusku a 750 korun za tři hodiny práce, celkem tedy 1500 korun. Která z následujících možností správně uvádí, jak tuto výslednou částku nazýváme?

- (A) obrat
- (B) utopené náklady
- (C) **variabilní náklady**
- (D) zisk před zdaněním

59.

Které z následujících tvrzení týkajících se společnosti s ručením omezeným (s. r. o.) je **nepravdivé**?

- (A) Jednateli s. r. o. náleží obchodní vedení společnosti.
- (B) Nejvyšším orgánem s. r. o. je valná hromada, kterou tvoří všichni společníci.
- (C) Společník musí do s. r. o. přinést vklad a to v minimální hodnotě 1 Kč.
- (D) **S. r. o. vytváří povinně dozorčí radu, která má vždy alespoň 4 členy.**

60.

Finanční krize zvýšila počet nezaměstnaných. Lidí bez práce přibývalo. Nezaměstnanost se po říjnovém propadu na 5,2 procenta vrátila na hodnotu 5,3 procenta, kterou si držela několik měsíců. V letošním roce jde teprve o třetí nárůst nezaměstnanosti. Podle analytiků se na trhu začíná projevovat vliv světové finanční krize.

Uvedený text ilustruje predikci nadcházejícího vývoje nezaměstnanosti a její zdůvodnění z konce roku 2008. V následujícím roce skutečně vzrostla míra nezaměstnanosti na téměř dvojnásobnou hodnotu oproti roku 2008. Který z následujících druhů nezaměstnanosti měl na tomto nárůstu největší podíl?

- (A) frikční nezaměstnanost
- (B) strukturální nezaměstnanost
- (C) **cyklická nezaměstnanost**
- (D) dobrovolná nezaměstnanost

Použité zdroje:

- úloha 11: BERGER, Peter a Thomas LUCKMANN. *Sociální konstrukce reality*. CDK, 1999.
- úlohy 15-18: AKVINSKÝ, Tomáš. *Qustiones disputat De anima*, a. 1, co.. In *Sancti Thomae Aquinatis De ente et essentia*, Jihočeská univerzita, 2023.
- úloha 19-20: HUME, David. *Zkoumání o lidském rozumu*. § 130 s.
- úloha 38: *Nález Ústavního soudu České republiky*, sp. zn. III. ÚS 2391/21 ze dne 19. 7. 2022.
- úloha 40: Vzhledem k povaze úlohy není zdroj uveden.
- úloha 48: Vzhledem k povaze úlohy není zdroj uveden.
- úloha 50: Vzhledem k povaze úlohy není zdroj uveden.
- úloha 54: Vzhledem k povaze úlohy není zdroj uveden.
- úloha 56: *www.ceskenoviny.cz*. ČTK, 30. 1. 2024. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2472482>.
- úloha 60: *www.idnes.cz*. MAFRA, 8. 12. 2008. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/ekonomika/domaci/financni-krize-zvysila-pocet-nezamestnanych>

